

Yaşamın Çarklarını Çevirenler

Ömer Kuleli

Pan Yayıncılık, 2011

Günümüzde çevre sorunları belki de bu terimin çağrıştırdıklarından çok daha fazlasını kapsıyor. Artık insan topluluklarının çevreyi kirleterek ve kaynakları tüketerek başka canlılara zarar vermesinden öte, bizim de dâhil olduğumuz bütün bir sistemin işleyişinin bozulması gündemde. Bu da zaten sürdürülebilirlik anlayışının önemli sorunlarından biri. Gezegenimizde hayli karmaşık sistemler bir arada işliyor ve yaşamın devamlılığı bu sistemlerin işlerliklerini sürdürmesine bağlı. İşte bu yüzden özellikle de çevre ve ekoloji araştırmalarında bütüncül bakış gitgide önem kazanıyor. Ancak çevre sorunlarıyla ilgili bütüncül bir anlayışın kamuoyu ve dolayısıyla

Ömer Kuleli: 1945 yılında doğan Ömer Kuleli kimya mühendisliği eğitiminin ardından akademik kariyer yaptı. 1983'ten itibaren kariyerine endüstride devam etti. Bilimi geniş kitlelerin anlayabileceği popüler bir dille aktarmaya yönelik pek çok çalışma yaptı ve eserler yazdı. Çalışma yaşamının son yıllarını aynı zamanda kendi okuduğu üniversite olan ODTÜ'de halen devam etmekte olan öğretim üyeliğiyle geçirmeyi tercih etti. Yayımlanmış kitapları: *Kimya Güzeldir, Ama Fizik de Güzeldir, Biyoloji de...* (Osman Gürel'le birlikte, Pan Yayıncılık, 1991), *Kimya Güzeldir* (Osman Gürel'le birlikte, Pan Yayıncılık, 2006), *Dinozorlar* (Osman Gürel'le birlikte, Pan Yayıncılık)

karar vericiler tarafından da benimsenmesi çok önemli. Bu anlayışın oluşmasına, bu konudaki popüler bilim yayınlarının büyük katkısı olabilir. Geçtiğimiz yıl Pan Yayıncılık tarafından yayımlanan *Yaşamın Çarklarını Çevirenler* adlı kitap tam da bu amaca hizmet edebilecek bir eser.

Yazar Ömer Kuleli'nin kitabı "Sürdürülebilirlik Kavramı" başlığı altında, sürdürülebilirliği sınırlayan unsurlardan ve özellikle enerji tüketimi ve buna bağlı karbon salımı kavramlarından söz eden bölümle başlıyor. Yazar daha sonra birlikte yaşama anlayışı ve sanayi-kent-enerji-çevre ilişkisi üzerinde duruyor. Takip eden bölümlerde geri dönüşüm kavramı, biyoyakıtlar, enerji kullanımındaki gelişmeler, Avrupa'da başlayan enerji azaltma programı, Birleşmiş Milletler'in enerji ve su politikaları, kişisel çevre koruma ilkeleri ve bunların uygulanmasında karşılaşılan zorluklar, sanayide çevre yönetimi konularına değiniyor. Kitabın sonundaki dört bölüm ise suyla ilgili konulara ayrılmış.

Akıcı ve sade bir dil kullanan yazar, açıklayıcı şemalar, çizimler ve grafiklerden de yararlanmış. Yer yer temel istatistiklerin de yer aldığı kitap, çevreyle ve sürdürülebilirlikle ilgili güncel kavramlar hakkında temel bilgiler içeriyor. Kitabın ülkemizde sürdürülebilirlik konusunda farkındalık oluşmasına katkıda bulunmasını diliyoruz.

Deniz Kıyısı

Lucy Beckett-Bowman

Çeviri: İlay Çelik

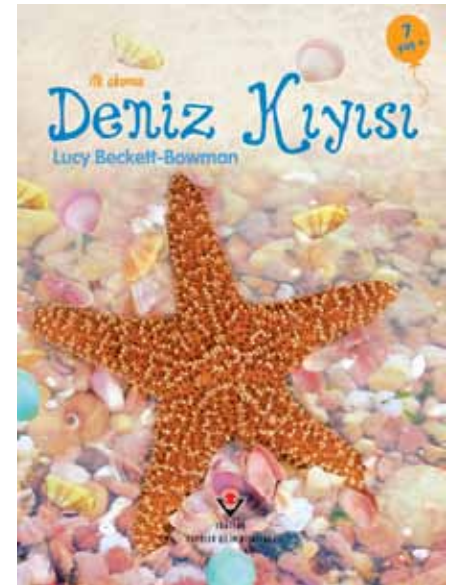
TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları,

İlk Okuma, 2011

Deniz kıyıları çocukların bir yandan eğlenirken bir yandan da doğal çevreyle buluşma şansı yakaladığı yerlerdir. Üstelik yaşamı deniz kıyısında geçenler hariç birçok çocuk için egzotik bir doğal çevredir bu. Bu yüzden de çocuklarda çevrelere ve doğaya yönelik bir ilgi ve merak oluşmasında ve gelişmesinde faydalı olabilecek alanlardır. Üç tarafı denizlerle çevrili ve deniz tatillerinin hayli yaygın olduğu ülkemizde, deniz kıyılarının bu potansiyelinden faydalanmamıza yardımcı olabilecek bir kitap geçtiğimiz yılın Ekim ayında TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları tarafından okurların beğenisine sunuldu. Çevirisi *Deniz Kıyısı* başlığıyla yayımlanan bu "İlk Okuma" kitabı küçük okurların dikkatini deniz kıyılarındaki doğal olgulara ve olaylara çekiyor.

Kitapta deniz kıyılarında görülebilen ilginç olaylar, örneğin gelgitler, içinde canlıların yaşadığı kaya havuzları, deniz kabukları, deniz kıyısında yaşayan bitkiler, deniz yosunları, kıyılarda yaşayan kuşlar, mercan resifleri, dalgalar, soğuk deniz kıyıları ve deniz kıyılarında bulunabilecek ilginç şeyler gibi konularla ilgili kısa, ilginç bilgiler yer alıyor. Rengârenk fotoğrafları ve çizimleriyle *Deniz Kıyısı*, çocukları hemen içine çekecek. Kitap çocukların muhtemelen aşına olduğu şeylerin yanı sıra daha sıra dışı olaylara ve olgulara da yer vererek çocukların doğal çevrenin çeşitliliğini fark etmesine yardımcı olabilir. Ayrıca okumayı yeni öğrenen ya da okul arefesinde olan çocukların yaklaşımakta olan yaz tatillerine birazcık "bilim" katabilir. Minik okurlarımıza keyifli ve bol okumalı bir tatil dileğimize...

Lucy Beckett-Bowman: Çocuk kitapları yazarı. Yayımlanmış diğer kitaplarından bazıları: *50 Brain Games (Activity Cards)* (Usborne Books, 2008), *Yağmur Ormanları* (TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları, İlk Okuma, 2008), *Minik Hayvanlar* (TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları, İlk Okuma, 2008), *Antarktika* (TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları, İlk Okuma, 2008)

"Hangi balık suyun dışında soluk alıp verebilir? Neden bazı yengeçler başka hayvanların kabuklarının içinde yaşamak zorundadır? Bu kitapta deniz kıyısı ve orada yaşayan canlılar hakkında bunlara benzer pek çok ilginç sorunun cevabını bulacaksınız."